

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București
14 martie 2025
Clasa a VI-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.**
- **Punctajul total este de 100 de puncte.**

Citește fiecare dintre textele următoare pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A.

Motanul Petrică s-a dus direct la Zoe și i-a șușotit ceva la ureche. Părea ceva grav, blana lui Zoe s-a zburliț involuntar.

— Vă rog să mă scuzați, miau, e ceva urgent! Mă întorc la voi cât de repede pot, a spus ea și a dat să iasă cu Petrică din iurtă*.

— Putem să venim și noi? a întrebat Anisia cu seninătate. Putem fi de ajutor cu ceva. [...]

Am aflat că problema fusese provocată de o altă pisică, numită Codiță. Din motive pe care nu ni le-a împărtășit, Zoe ne-a spus că dorește să renunțe la conducerea satului pisicilor magice, dar pentru asta trebuia să pregătească o succesoare. Această succesoare era Codiță, o pisică șchioapă de piciorul stâng, tărcată, cu niște ochi imenși și o putere magică impresionantă [...], dar Codiță tocmai făcuse ceva rău.

Se părea că îi plăceau foarte mult albinele. Era înnebunită după ele, nu alta. Se visa apicultor și voia să aibă grijă de stupi. Doar că în Tibet nu existau flori și nici albine. Așa că pisica asta tărcată, pe ascuns, tocmise niște șerpași* care, numai ei știau de unde, i-au adus un stup de albine. L-a dosit bine în iurta ei și a fost foarte fericită o perioadă, cât albinele au hibernat. Însă lunile au trecut și [...] albinele au încercat să iasă din stup să caute polen, dar lipsa acestuia și frigul le-au doborât și au început să moară pe capete.

Disperată, Codiță a cerut ajutor și astfel mica ei aventură vinovată a fost descoperită. Problema era că le-a făcut rău albinelor, chiar dacă intenția ei nu fusese de a face rău, ci de a se bucura de ceva ce îi făcea o deosebită plăcere. [...] Câteva albine încă mai zumzăiau ușor în stup, cu un sunet stins, dar nu mai puteau să iasă. Codiță blocase intrarea de frică să nu le piardă și pe acestea.

După câteva clipe de gândire, Zoe a decis: stupul cu albinele supraviețuitoare avea să fie bine captușit și coborât până la o pajiște cu flori [...]. Iar Codiță urma să fie expulzată din sat, devenind o paria*. Se vedea că mai ales această a doua decizie o întrista foarte tare pe Zoe, dar nu prea avea ce să facă. Delictul* era prea grav. Albinele erau însuși simbolul vieții. Natura e neputincioasă fără aceste insecte, ele fiind cele care asigură reproducerea plantelor prin polenizare. Fără albine, plantele ar muri, iar fără plante ar muri întreaga planetă. Și poate veți spune că e vorba doar despre un stup, însă orice stup contează enorm. Din cauza poluării provocate de Lorzii Ceții, populațiile de albine erau în scădere. Trebuia dat un exemplu, oricât de dureros ar fi fost. [...]

— Cred că aș putea să ajut, a spus Anisia fără să mascheze o ușoară plictiseală în voce.

Zoe, Codiță, Petrică și toți ceilalți prezenți au privit-o curioși. [...]

S-a aplecat deasupra vasului de sticlă și, trecându-și mâinile peste el, a murmurat ceva și toate albinele moarte au început a fremăta din aripioare, ridicându-se într-un mic roi sub cupola iurtei. [...]

Apoi a destupat intrarea stupului și, cu un gest al mâinii, le-a direcționat pe toate să intre la loc. În cele din urmă, a deschis un portal spre o pajiște plină cu flori din apropierea Pădurii Oranj și a mutat stupul acolo. [...]

Uimirea de pe fața pisicilor era uriașă. Pentru că nu se mai produsese niciun dezastru și nu murise nicio albină, Codiță a fost iertată după ce a promis că nu va mai face nicio faptă necugetată și, indiferent ce idee ar avea, se va consulta înainte cu Zoe și cu celelalte pisici.

— M-ați convins, vom veni cu voi, a zis Zoe uitându-se la Anisia.

— Cum așa? Ce te-a făcut să te răzgândești? s-a arătat curioasă Anisia.

— Magia creației, miau, i-a răspuns Zoe. Credeam că ești doar o magiciană foarte talentată, miau, dar, când ai readus la viață albinele acelea, mi-am dat seama că ești mult mai mult decât atât. Niciun magician din timpurile acestea, miau, nu poate folosi magia creației. [...]

Anisia era, de fapt, la fel de surprinsă ca toată lumea, neavând habar că puterea magică pe care o strunea* intuitiv era atât de specială. Mi-era frică doar să nu i se urce la cap, pentru că ar fi devenit aproape imposibil de comunicat cu ea, fata asta era suficient de capricioasă și fără să aibă neapărat conștiința faptului că e așa specială.

În scurt timp noi, alături de o delegație de pisici înțelepte compusă din Zoe, Codiță, Petrică și încă vreo trei cărora nu le-am reținut numele, ne pregăteam să trecem prin portalul creat de Anisia direct în Pădurea Oranj.

Cosmin Perța, *Anisia și manuscrisul mistic*

- **iurtă* – locuință demontabilă, specifică populațiilor migratoare mongole sau turcice
- **șerpaș* – membru al unei populații himalayene, care servește drept ghid
- **paria* – persoană disprețuită, căreia nu i se recunoaște niciun drept
- **delict* – abatere, infracțiune de mică gravitate
- **a struni* – a controla

B.

Clasa noastră trebuie să vină cu idei pentru un proiect în folosul comunității. Shay ridică mâna.

— Dau o petrecere de ziua mea și invit pe toată lumea, pentru că nu vreau să las pe nimeni pe dinafară. [...]

Mama insistă să mă duc la petrecerea lui Shay. Chiar și după ce îi spun că Shay e rea.

— Dar vor fi și alți copii acolo, nu? zice ea. S-ar putea să te distrezi.

Albert a șterpelit invitația din cutia poștală înainte s-o vadă mama lui. Keisha urmează să se ducă împreună cu familia în vizită la bunica ei. Așa că rămân singură. [...]

Petrecerea lui Shay se ține la Grădinile cu Fluturi și, când ajung, recunosc câteva fete din alte clase. [...]

Curând ne încolonăm și mergem în principala grădină cu fluturi, care este, de fapt, un cort din plastic transparent, ridicat într-o hală mai mare. Cortul e plin de plante și de flori, în jurul cărora zboară sute de fluturi. [...] Înainte să intrăm în cort, o doamnă ne vorbește despre fluturi. Ne povestește despre desenele de pe aripile lor. Și ne spune să ne uităm după cei cu câte un punct uriaș pe fiecare aripă. Este un model menit să sperie alte animale, făcându-le să creadă că sunt ochi și că fluturii sunt mai mari și mai periculoși, ca să fie lăsați în pace. Aș vrea să pot proceda și eu la fel cu Shay, și Albert, cu băieții aceia.

Doamna ne amintește să nu punem mâna pe fluturi pentru că se rănesc ușor. Trebuie doar să stăm și să-i lăsăm pe ei să vină la noi. Pe urmă arată spre mine și spune:

— Bluza ta portocalie o să le placă mult.

Are dreptate. Fluturii trag la mine. Culoarele și modelele de pe aripile lor mă fac să mă întreb de ce n-am desenat fluturi până acum. Nu zboară la fel ca păsările, dar în loc de asta zboară peste tot. Mă întreb dacă nu sunt și eu fluture, în parte.

Întind brațele ca un arbore și unu, pe urmă doi fluturi aterizează pe mâna mea. Îi iubesc. N-am știut până acum cât de mult iubesc fluturii.

Mă gândesc la povestea pe care ne-a istorisit-o Albert la ora de științe sociale, când am învățat despre amerindieni. Ne-a spus că amerindienii consideră fluturii făpturi speciale, în stare să împlinească dorințe. Dacă izbuteai să prinzi un fluture și să-i șoptești la ureche dorința ta secretă, iar pe urmă îi dădeai drumul, el îți purta dorința până la spirite, care o îndeplineau.

Nu m-am gândit niciodată să prind un fluture, dar mâinile mele acționează iarăși fără comanda mea. Când îmi aterizează în palmă un minunat fluture negru cu portocaliu, îl strâng ușurel în pumn.

Pe urmă se învârt roțițele din mintea mea și îmi dau seama iute ce-am făcut. Desfac mâna, iar fluturele cade în zigzag și aterizează pe jos.

Doamna care ne-a dat instrucțiuni e lângă mine cât ai clipi.

— Nu se poate, ce-ai făcut? întrebă ea.

Vreau să-i explic despre îndeplinirea dorințelor, dar apar Shay și ceilalți.

— M-am gândit eu că Ally trebuia să fie. Probabil că l-a omorât. Toată lumea știe că nu trebuie să atingi aripile unui fluture.

— Nu l-am omorât. Adică n-am vrut să-i fac niciun rău. Aveam o dorință și m-am gândit că... [...]

Uneori o persoană e în stare de aproape orice ca să i se îndeplinească o dorință.

Mai târziu încerc să-l sun pe Albert, dar un robot îmi spune că numărul nu mai este alocat și îmi fac griji că poate a trebuit să se mute undeva sau mai știu eu ce.

Mă simt foarte ușurată să-l văd luni la școală. Dau fuga la el.

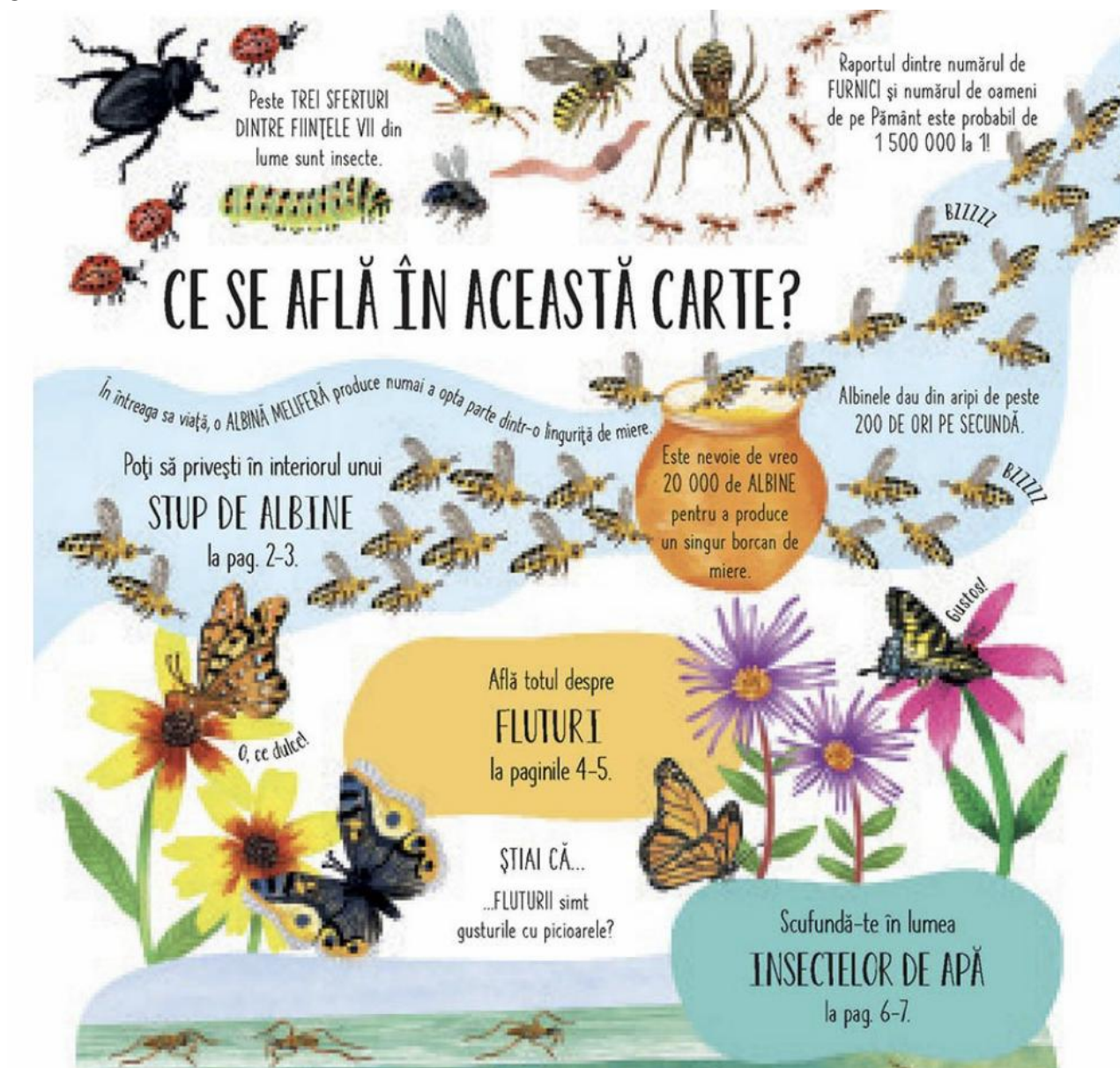
— Albert, e adevărat că dacă atingi aripile unui fluture el n-o să mai zboare niciodată? Că îl omori, de fapt? [...]

— Nu, faptul că faci un fluture să nu mai poată zbura dacă îi atingi aripile este un mit. Pulberea de pe aripile lor este alcătuită, de fapt, din niște solzi. Acești solzi năpârlesc periodic, așa că nu contează dacă îi atingi ușor. Îi faci rău fluturelui doar dacă îi rupi aripile.

Îmi amintesc că doamna aceea a spus că aripile nu erau rupte. Îl îmbrățișez pe Albert [...].

Lynda Mullaly Hunt, *Ca peștele în copac*,
traducere din engleză de Iulia Arsintescu

C.

Emily Bone, *Cărți cu clapete. Fluturi și alte insecte*

SUBIECTUL I

20 de puncte

Scrie, pe foaia de concurs, numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Sunt despărțite corect în silabe toate cuvintele din varianta de răspuns:

- a) po-ve-ste, ca-pri-ci-oa-să, in-sec-te-lor.
- b) po-ves-te, ca-pri-cioa-să, in-se-cte-lor.
- c) po-ve-ste, ca-pri-cioa-să, in-sec-te-lor.
- d) po-ves-te, ca-pri-ci-oa-să, in-sec-te-lor.

2 puncte

2. Conțin hiat ambele cuvinte din seria:

- a) „acea”, „impresionante”.
- b) „delegație”, „aterizează”.
- c) „deosebită”, „speciale”.
- d) „zumzăiau”, „împreună”.

2 puncte

3. Cuvintele subliniate în secvențele: „Întind bratele (1) ca un arbore și unu, pe urmă doi fluturi aterizează pe mâna mea”; „Pe urmă se învârt rotitele (2) din mintea mea și îmi dau seama iute ce-am făcut”, sunt utilizate cu

- a) sens propriu de bază (1), sens propriu secundar (2).
- b) sens propriu secundar (1), sens propriu secundar (2).
- c) sens propriu secundar (1), sens figurat (2).
- d) sens propriu de bază (1), sens figurat (2).

2 puncte

Scrie, pe foaia de concurs, răspunsurile la cerințele de mai jos:

4. Numește modurile verbelor pe care le transcrii din fragmentele: „fără plante ar muri întreaga planetă”; „— Bluza ta portocalie o să le placă mult”. **2 puncte**
5. Notează forma de perfect simplu a primului verb și forma de condițional-optativ a celui de-al doilea verb, ambele subliniate în secvența: „îmi dau seama iute ce-am făcut. Desfac (1) mâna, iar fluturile cade (2) în zigzag și aterizează pe jos”. **2 puncte**
6. Transcrie două substantive colective din secvențele: „S-a aplecat deasupra vasului de sticlă și, trecându-și mâinile peste el, a murmurat ceva și toate albinele moarte au început a fremăta din aripioare, ridicându-se într-un mic roi sub cupola iurtei” și „Clasa noastră trebuie să vină cu idei pentru un proiect în folosul comunității”. **2 puncte**
7. Menționează cazurile substantivelor subliniate în enunțul: „Problema era că le-a făcut rău albinelor, chiar dacă intenția ei nu fusese de a face rău, ci de a se bucura de ceva ce îi făcea o deosebită plăcere”. **2 puncte**
8. Alcătuieste un enunț imperativ în care substantivul cu funcție sintactică de atribut din secvența „pentru a produce un singur borcan de miere” să fie utilizat cu funcție sintactică de complement indirect. **2 puncte**
9. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate în fragmentul: „Albinele erau însuși simbolul vietii”. **2 puncte**
10. Rescrie corect posibilul mesaj pe care Zoe i-l trimite Anisiei: *Stupul ascuns a prietenei noastre este compromis, iar ai spune acum că a greșit este târziu. Zi părerea ta!* **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

40 de puncte

Scrie, pe foaia de concurs, în enunțuri, răspunsurile pentru cerințele de mai jos:

1. Precizează un element de conținut comun celor trei texte-suport, valorificând câte o secvență din fiecare text. **6 puncte**
2. Menționează o trăsătură morală care se regăsește atât la un personaj din textul A, cât și la un personaj din textul B, ilustrând-o cu câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**
3. Explică, în 30-50 de cuvinte, de ce îl îmbrățișează Ally pe Albert. **6 puncte**
4. Scrie două motive pe care le-ai prezenta unui prieten ca să-l convingi să studieze cartea ilustrată în textul C, utilizând informațiile din imagine. **6 puncte**
5. Comentează, în 50-70 de cuvinte, o semnificație a secvenței din textul B: „Ne povestește despre desenele de pe aripile lor. Și ne spune să ne uităm după cei cu câte un punct uriaș pe fiecare aripă. Este un model menit să sperie alte animale, făcându-le să creadă că sunt ochi și că fluturii sunt mai mari și mai periculoși, ca să fie lăsați în pace. Aș vrea să pot proceda și eu la fel cu Shay, și Albert, cu băieții aceia.” **8 puncte**
6. Crezi că putem face rău, chiar dacă intențiile sunt bune? Justifică-ți răspunsul, în 70-100 de cuvinte, valorificând textele A și B. **8 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

40 de puncte

Imaginează-ți că delegația de pisici înțelepte și Anisia, personaje din textul A, reușesc să treacă prin portal, dar, în loc să ajungă în Pădurea Oranj, nimeresc în Grădinile cu Fluturi și o întâlnesc pe Ally, personajul din textul B.

Scrie un text narativ, de minimum 200 de cuvinte, în care să prezinți întâmplarea prin care au trecut personajele menționate, inserând și o secvență descriptivă de cel puțin 40 de cuvinte.

Vei primi **26 de puncte** pentru conținutul compunerii și **14 puncte** pentru redactare.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 200 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.